

5. Гармонізація та спрощення правового та регуляторного середовища для біоекономіки та фармацевтичної промисловості, щоб забезпечити захист інтелектуальної власності, біобезпеки, біоетики, якості та ефективності біопродуктів, а також сприяти міжнародній торгівлі та співробітництву.

Таким чином, Україні необхідно збільшувати інвестиції в наукові дослідження та розробки, підвищувати кваліфікацію кадрів, сприяти створенню та розвитку інноваційних підприємств, покращувати регуляторне середовище та співпрацювати з міжнародними партнерами у сфері біоекономіки у фармацевтиці.

Література:

1. Aguilar, A., Twardowski, T., & Wohlgemuth, R. (2019). Bioeconomy for sustainable development. *Biotechnology Journal*, 14(8), 1800638.

2. Wydra, S. (2020). Measuring innovation in the bioeconomy – conceptual discussion and empirical experiences, *Technol. Soc.* 61.

3. Fischer, L., Losacker, S., Wydra, S. (2024). National specialization and diversification in the bioeconomy: Insights from biobased technologies in chemical and pharmaceutical sectors. *Technology in Society*, Volume 76, March 2024, 102462.

4. Statistic. Department of Economic and Social Affairs. URL: <https://unstats.un.org/UNSDWebsite/undatacommons/sdgs/> (date of application: 07.03.2024).

5. OECD. URL: <https://www.oecd.org/> (date of application: 07.03.2024).

6. Державна служба статистики України. URL: <https://www.ukrstat.gov.ua/> (дата звернення: 07.03.2024).

7. Дарниця. URL: <https://darnytsia.ua/> (дата звернення: 07.03.2024).

ІННОВАЦІЇ СФЕРИ ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ В ПЕРІОД ВОЄННОГО ЧАСУ

Булах І.І., викладач вищої кваліфікаційної категорії, викладач-методист, Відокремлений структурний підрозділ Уманський фаховий коледж технологій та бізнесу Уманського національного університету садівництва, м. Умань, Україна
ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0000-1537-2454>

XXI століття продиктувало суспільству чимало нових вимог, однією з яких стала постійна робота над створенням інновацій.

Інновації необхідні у всіх сферах – економіці, промисловості, екології, культурі, суспільному житті тощо. Ця тенденція з кожним роком лише посилюється і вже давно набула ознак світового тренду. Саме інновації вважаються сьогодні чинником, який визначає

успішність підприємств, об'єднань, держав та обумовлює суспільно-економічний розвиток. Інновації виконують роль обов'язкових компонент усіх позитивних змін і є головним джерелом економічного зростання.

Інновації позиціонують як ознаку високорозвинутих країн, адже вони потребують значних капіталовкладень. Завдяки ефективності інноваційно-інвестиційної діяльності підприємства досягають лідерських позицій на ринку, держави – високих показників соціально-економічного розвитку, а суспільства – поліпшення умов життя.

Війна в Україні призупинила інноваційний процес у багатьох суспільно-економічних сферах. Тож основною вимогою успішного та швидкого відновлення економіки України після війни буде реалізація саме інноваційних проєктів та ефективна інвестиційна діяльність. З огляду на задану перспективу особливої актуальності набуває підготовка висококваліфікованих працівників, які зможуть реалізувати найсміливіші інноваційні ідеї.

Відновлення як окремих галузей так і економіки України в цілому залежить від швидкості та масштабу провадження інноваційних технологій. Ринок банківських послуг вважається одним із найбільш діджиталізованих секторів економіки. Серед основних видів фінансових послуг, що надаються банками за допомогою інтернет банкінгу та мобільного банкінгу варто відмітити роль платіжних операцій, частка яких стрімко зростає. Неабияке сприяння цьому здійснюється з боку Національного банку України, який з 3 серпня 2020 року забезпечив роботу Системи електронних платежів Національного банку (СЕП) в режимі 23/7. Навіть в умовах воєнного стану Національний банк працює над модернізацією СЕП і з 1 квітня 2023 року запланував здійснити перехід на нове покоління СЕП на базі міжнародного стандарту ISO 20022 та в цілодобовому режимі (24/7).

Одним із таких проявів фінансової діджиталізації є стрімкий розвиток сфери фінансових технологій, яка потребує постійного залучення відповідних інноваційних технологій для забезпечення високого рівня лояльності цільової аудиторії [1].

Розвиток сфери фінансових послуг в Україні є достатньо перспективним з точки зору впровадження інноваційних технологій. Серед основних видів фінансових послуг, що набули значного поширення доцільно виділити: платіжні послуги з використанням смартфонів, смарт-годинників та інших гаджетів; використання мобільних гаманців; рітейл-банкінг; електронні та цифрові гроші (криптовалюта) тощо.

Інноваційні технології не тільки відкривають нові можливості на ринку фінансових послуг, але і дозволяють фінансовим установам знижувати витрати і підвищувати ефективність роботи, будучи основною рушійною силою фінансових інновацій [2].

Національний банк України затвердив Стратегію розвитку фінтеху в Україні до 2025 року, яка представляє собою план створення в Україні повноцінної фінтех-екосистеми з інноваційними фінансовими сервісами та доступними цифровими послугами. Основними стратегічними цілями визначено:

1) розвинена кешлес-економіку, що передбачає підвищення доступності безготівкових операцій та зростання довіри, розвиток інфраструктури для здійснення безготівкових операцій;

2) високий рівень цифрової та фінансової грамотності, що передбачає реалізацію стратегічних ініціатив регулятора, стимулювання розвитку кооперацій між фінсектором та академічною базою;

3) стала фінтех-екосистема, що передбачає розвиток відкритої архітектури фінансового ринку, платформ регуляторів та оверсайту, розвиток інфраструктури фінтех-екосистеми, посилення інвестиційного потенціалу та ступеня розвитку ринку фінтеху, інтеграцію фінтех-екосистеми у світовий простір, стимулювання діджиталізації фінсектору, розвиток цифрової інфраструктури фінансового ринку [3].

З 1-го серпня 2022 року введено в дію Закон України «Про платіжні послуги», яким передбачено створення Національним банком України регуляторної платформи для тестування послуг, технологій та інструментів на платіжному ринку, заснованих на інноваційних технологіях.

Створення Національним банком України такої платформи на ринках фінансових послуг передбачено також Законом України «Про фінансові послуги та фінансові компанії», який вводиться в дію з 1-го січня 2024 року.

Наведеними Законами передбачено, що порядок створення та функціонування зазначених платформ визначається також нормативно-правовими актами Національного банку України.

Очікуваний подальший розвиток нормативного регулювання сфери фінансових послуг сприятиме подальшому розвитку фінансового сектору, підвищенню його прозорості та платоспроможності, належному управлінню ризиками та захисту прав споживачів.

Література:

1. Діджиталізація фінансового сектору.
URL: <https://er.knutd.edu.ua/bitstream/123456789/17662/1/Ponomarenko.pdf>
(дата звернення: 18.01.2024).
2. Клапків Ю.М., Мелих О.Ю. Трансформація діджиталізації ринку фінансових та страхових послуг. *Review of transport economics and management*. 2019. Вип. 2(18). С. 83-89.
3. НБУ Стратегія розвитку фінтеху в Україні до 2025 року
<https://bank.gov.ua/ua/about/develop-strategy/fintech2025> (дата звернення: 18.01.2024).

РОЗВИТОК СТАРТАП-ЕКОСИСТЕМИ УКРАЇНИ: НОВІ ВИКЛИКИ ТА МОЖЛИВОСТІ В КОНТЕКСТІ ОСТАННІХ ЦИФРОВИХ ПЕРЕТВОРЕНЬ

Васильченко М.І., кандидат економічних наук, доцент,
Національний університет «Полтавська політехніка
імені Юрія Кондратюка», м. Полтава, Україна
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-9569-154X>

Сьогодні у всьому світі стартапи вважаються головним символом інноваційної економіки, адже вони сприяють розвитку технологічних інновацій, стимулюють економічний прогрес, покращують якість життя населення і створюють нові робочі місця. Чимало країн, які, за версією Всесвітньої організації інтелектуальної власності, щорічно посідають провідні місця у рейтингу «Глобальний індекс інновацій» [1], завдячують такому успіху стартапам, що відкривають чимало можливостей для трансформації існуючого бізнес-ландшафту. Позиція України у цьому рейтингу в 2023 році дещо зміцнилася і ми займаємо вже 55-е місце серед 132 найбільш інноваційних економік світу. І навіть такий результат цілком можливо вважати задовільним в умовах повномасштабної війни, що розгорнулася на території нашої держави.

Незважаючи на всі виклики сьогодення, українська стартап-індустрія наразі демонструє стрімке зростання і неабияку стійкість. Головною рушійною силою її розвитку довгий час залишалася приватна ініціатива, і саме ця особливість суттєво відрізняла нас від багатьох інших країн світу, у яких саме державні програми відігравали ключову роль у розвитку інноваційного підприємництва. Однак починаючи з 2018 року, коли було створено Український фонд стартапів [2], ситуація у сфері фінансування стартап-ініціатив, поступово почала змінюватися. Ця державна інституція, як зазначається